

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/140/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212200880
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1212200880.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: SLOVAKIA TABAK, a.s., so sídlom Dulovo nám. 5/A, Bratislava, IČO: XX XXX XXX, zast. spoločnosťou AK Greško, Hulín a partneri, s.r.o., so sídlom Velehradská 33, Bratislava, IČO: XX XXX XXX, proti odporcom v 1. rade: N. Č., Q.. XX.XX.XXXX, U. W. XXX/XX, Bratislava, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava a v 2. rade: G. Č., Q.. XX.X.XXXX, U.K. W. XXX/XX, U., o určenie trvania nájomného vzťahu, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 5.12.2012, č.k. 16C/26/2012-63, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 5.12.2012, č. k. 16C/26/2012-63 p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh navrhovateľovi, a to v sume 92,87 eur.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že návrhom zo dňa 16.1.2012 sa navrhovateľ domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že nájomný vzťah založený Zmluvou o nájme zo dňa 29.8.2008 trvá. Podaním zo dňa 2.10.2012 odporca v 1. rade navrhol konanie zastaviť, a to z dôvodu nedostatku podmienky konania, nakoľko jeho právny predchodca N.. N. Č. dňa 5.1.2012 doručil súdu návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal, aby súd uložil navrhovateľovi povinnosť vypratáť nehnuteľnosti (žaloba na plnenie), nájom ktorých je predmetom Zmluvy o nájme zo dňa 29.8.2008. Predmetná právna vec je vedená na Okresnom súde Bratislava II pod sp., zn. 19C/3/2012, a do rozhodnutia súdu nebola právoplatne skončená. V rámci konania o vypratanie nehnuteľnosti súd rieši ako prejudiciálnu otázku - existenciu užívacieho práva spoločnosti SLOVAKIA TABAK, a.s. (v pozícii odporcu) k predmetným nehnuteľnostiam. V konaní vedenom pod sp., zn. 19C/3/2012 teda bude vyriešená aj otázka existencie alebo neexistencie nájomnej zmluvy, ktorej existencie sa navrhovateľ domáha v tomto súdnom konaní. Ďalej uviedol, že v právnej doktríne existuje zhoda v tom, že podaná žaloba na plnenie tvorí prekážku už začatého konania podľa § 83 O.s.p., pretože záväzné rozhodnutie súdu o povinnosti plniť konzumuje i prejudiciálnu otázku určenia platnosti či neplatnosti, existencie alebo neexistencie práva, či právneho vzťahu, ktorý je predpokladom takého plnenia. Odporca v 1. rade má za to, že keď konanie o vypratanie nehnuteľností začalo skôr ako konanie o určenie, že nájomný vzťah trvá, konanie o vypratanie nehnuteľností tvorí prekážku litispendencie pre toto konanie o určení trvania nájomného vzťahu.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní vychádzal z ust. §§ 83, 103 a 104 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že v konaniach vedených na súde pod sp. zn. 16C/26/2012 a 19C/3/2012 ide o tých istých účastníkov konaniam, o tie isté skutkové okolnosti a zároveň o ten istý predmet konania - nehnuteľnosti (stavba so súp. č. XXXX postavená na pozemku parc. č. XXXX/X, pozemok parc. č. XXXX/X G. pozemok parc. č. XXXX/X, zapísané na LV č. XXXX pre okres Bratislava II, obec Bratislava - J..Č.. N., X.. Ú. Q.), pričom konanie pod sp. zn. 19C/3/2012 začalo skôr (5.1.2012), ako konanie pod sp. zn. 16C/26/2012

(17.1.2012). Z týchto dôvodov súd vychádzajúc z konštantnej judikatúry súdov dospel k záveru, že konanie o plnenie z hľadiska identity predmetu konania tvorí prekážku litispendencie pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo je alebo nie je, nakoľko vychádza z toho istého skutkového základu. Konanie o plnenie totiž v sebe zahŕňa vyriešenie otázky o existencii práva.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 od. 1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Vrátenie súdneho poplatku odôvodnil ust. § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Navrhovateľ podal proti uzneseniu prvostupňového súdu včas odvolanie. Namietal v ňom, že odôvodnenie rozhodnutia je pre účastníkov konania absolútne nedostatočné, nepresvedčivé, nezrozumiteľné a teda nepreskúmateľné.

Uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19c/3/2012 sa žalobca domáha vypratania nehnuteľností evidovaných Katastrálnym úradom v Bratislave, Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, zapísaných na LV č. XXXX, pre okres Bratislava II, obec U.-J..Č.. N., X..Ú.. Q.. Vypratania nehnuteľností sa žalobca domáha z dôvodu absencie právneho titulu k ich užívaniu žalovaným, keďže žalobca má za to, že nájomná zmluva zo dňa 29.8.2008 je absolútne neplatným právnym úkonom.

V tomto konaní sa navrhovateľ domáha určenia trvania nájomného vzťahu medzi účastníkmi konania, a nie určenia platnosti, resp. neplatnosti nájomnej zmluvy.

Poukázal na právnu teóriu, ktorá upravuje vzťah medzi určovacou žalobou a žalobou na plnenie z hľadiska tzv. prekážky litispendencie a prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Pri určovacej žalobe pôjde iba o určenie, či tu právo alebo právny vzťah existuje alebo neexistuje. Takýmto určením však ešte nie je záväzne stanovená povinnosť vyplývajúca z existujúceho, či neexistujúceho právneho vzťahu. Predpokladom stanovenia povinnosti podľa § 80 písm. b) bude v mnohých prípadoch i určenie platnosti či existencie alebo neexistencie práva, či právneho vzťahu. Právoplatným rozhodnutím súdu o povinnosti plniť bude vyriešená aj prejudiciálna otázka existencie, či neexistencie práva, či právneho vzťahu, z ktorého povinnosť plniť vzišla, a to bez ohľadu na skutočnosť, že toto posúdenie nebude obsiahnuté vo výroku rozhodnutia. V takom prípade žaloba na plnenie v zásade konzumuje žalobu určovaciu, čo neplatí naopak. Určovacia žaloba nebude tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre žalobu na plnenie, pretože pozitívnym či negatívnym určením existencie, či neexistencie práva, či právneho vzťahu nebolo ešte záväzným spôsobom rozhodnuté o právach a povinnostiach účastníkov konania z tohto existujúceho, či neexistujúceho práva či povinnosti. O tejto skutočnosti podľa jeho názoru svedčí aj uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 19C/3/2012-53 zo dňa 2.4.2012, ktorým súd konanie o vypratanie prerušil.

Vzhľadom na uvedené vyslovil názor, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, pretože konanie o vypratanie nehnuteľností vedené pod sp. zn. 19C/3/2012 prekážku litispendencie netvorí. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne. Navrhovateľ svoje odvolanie neopiera o nijaké právne dôvody. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu 1. stupňa ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Zo spisu súdu prvého stupňa nesporne vyplýva, že dňa 5.1.2012 bolo na Okresnom súde Bratislava II začaté konanie o vypratanie nehnuteľností pod sp. zn. 19C/3/2012 (ide o konanie o plnenie), nájom ktorých je predmetom Zmluvy o nájme zo dňa 29.8.2008, trvanie ktorej sa rieši v konaní vedenom na tom istom súde pod sp. zn. 16C/26/2012 (konanie o určenie).

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že v oboch uvedených konaniach ide o tých istých účastníkov konania, o tie isté skutkové okolnosti a zároveň o to isté subjektívne právo (súd prvého stupňa ho

označil ako predmet konania). Konanie o vypratanie (o plnenie) začalo skôr, ako konanie o určení trvania nájomného vzťahu.

Podľa právnej teórie určovacia žaloba (kladná i záporná) nie je prekážkou litispendencie pre žalobu na plnenie, hoci v oboch prípadoch ide o rovnaké subjektívne právo. To znamená, že ak by konanie o určovacej žalobe začalo skôr, ako konanie o vypratanie, určovacia žaloba by nebola prekážkou litispendencie pre neskôr podanú žalobu o plnenie (o vypratanie). Na druhej strane, konanie o žalobe na plnenie, v danom prípade konanie o vypratanie, zakladá prekážku litispendencie pre určovaciu žalobu (kladnú či zápornú), pokiaľ ide o rovnaké subjektívne právo, nakoľko v rámci neho sa rieši prejudiciálna otázka, ktorá by bola základnou otázkou aj v konaní o určovacej žalobe (napr. platnosť, resp. neplatnosť právneho vzťahu).

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.